

Beoordeling Wet natuurbescherming

Kuijlmansweg 2 te Doornspijk

t.b.v. sloop agrarische bebouwing
en bouw woning

Uitvoering	Ruimte voor Advies - K. Wegerif/J. Mossink Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	dhr. van den Dragt
Locatie	Kuijlmansweg 2 te Doornspijk
Datum	26 augustus 2019
Status	v1

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
2	Resultaten gebiedsbescherming	7
2.1	Ligging t.o.v. natuurgebieden	
2.2	Effecten op Natura 2000-gebied (voortoets)	
2.3	Effecten op Gelders Natuurnetwerk	
3	Conclusies gebiedsbescherming	20
4	Wettelijk kader	21

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Dit rapport beschrijft de een voortoets gebiedsbescherming voor de sloop- en bouwwerkzaamheden die gepland zijn aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk. Het onderzoek is uitgevoerd door bureau Ruimte voor Advies in 2019. De agrarische activiteiten op het perceel stoppen. Als gevolg hiervan worden de stal en de mestplaat verwijderd. Hiervoor in de plaats wordt een extra bestemming wonen op het perceel gerealiseerd en een nieuwe woning geplaatst. De werkzaamheden zijn getoets aan de Wet natuurbescherming door middel van een 'quickscan', deze is in een aparte rapportage verwerkt: "Ecologische quickscan Kuijlmansweg 2 te Doornspijk - Ruimte voor Advies".

Voor terreinen in of grenzend aan Natura 2000 is een uitgebreidere toetsing noodzakelijk: in eerste instantie in de vorm van een zogenaamde 'voortoets'. De voortoets kan leiden tot uitvoeriger vervolgonderzoek en nadere beoordelingen, tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen of tot het aanvragen van een vergunning/ontheffing.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie betreft een ca. 3.700 m² perceel aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk, gemeente Elburg (zie afb. 1.1 en 1.2). De bebouwing bestaat uit een woning, een schuur en een oude koeienstal. De koeienstal bestaat uit twee delen waarvan één deel bestaat uit een houten constructie met golfplaten muren en een golfplaten dak. Dit deel heeft geen dakbeschot of isolatie. Het meest noordelijke deel van de koeienstal bestaat uit een muur van droogstapelblokken met een asbest golfplaten dak. Dit deel is wél geïsoleerd met asbestplaten en deels houten schroten. Het bovenste deel van de kopgevels van de stal bevat houten schroten zonder een stenen muur daar achter. De ondergrond in en rondom de stal bestaat uit betonnen platen en klinkers. De overige ondergrond is onverhard en bestaat voornamelijk uit productiegazon of gazon. De oude koeienstal en mestplaat worden gesloopt. Daarvoor in de plaats wordt één woning gebouwd en mogelijk de bestaande woning uitgebreid. Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

Afb. 1.1: Ligging van de onderzoekslocatie met de diverse onderdelen. Bron ondergrond: GoogleMaps2019.

Afb. 1.2: Ligging van het plangebied ten opzichte van het dorp Nunspeet. Bron ondergrond: GoogleMaps2019.

Afb. 1.3: Voorzijde van de te slopen stal op de planlocatie.

Afb. 1.4: Op de locatie van de nieuwe woning is nu een houtopslag gelokaliseerd.

Afb. 1.5: Binnenzijde van de te slopen stal aan de noordzijde

Afb. 1.6: Binnenzijde van de te slopen stal. De stal wordt hedendaags als houtzagerij gebruikt.

Afb. 1.7: De mestplaat op de locatie zal worden verwijderd.

Afb. 1.8: Nieuwe situatie schets. A=bestaande woning, B= bestaande schuur, C= nieuw bijgebouw, D= nieuwe woning.
Bron: Gelders Genootschap.

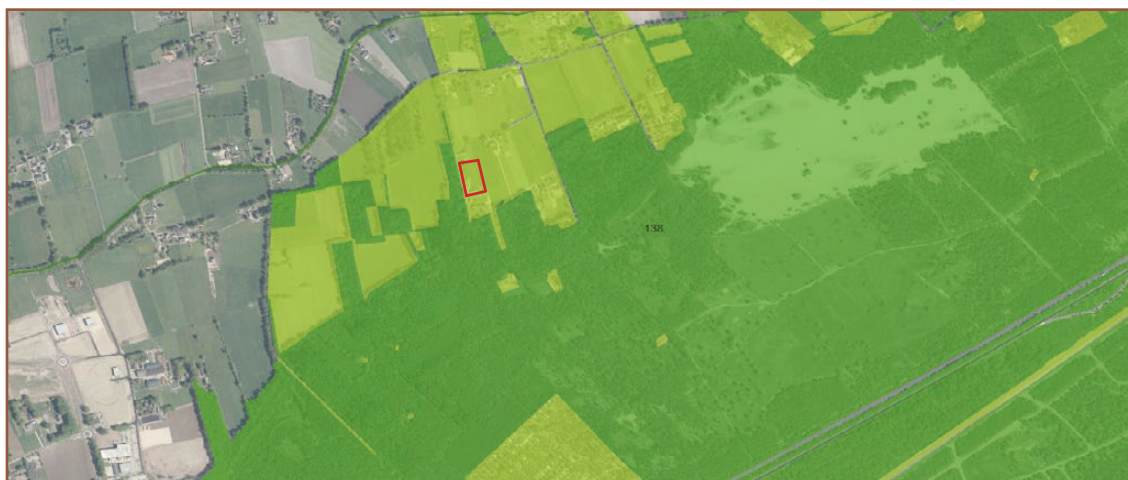
2

RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Ligging ten opzichte van natuurgebieden

De onderzoekslocatie ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk (GNN) maar grenst hier wel tegen aan. Het gebied ligt wel binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO). Doordat de locatie gelegen is in de GO en er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen dient er een plan te worden opgesteld waaruit blijkt dat een bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van de beschermde natuurwaarden in het gebied en de ontwikkelingsdoelen van de GO voor het deelgebied Noordrand Veluwe. Het Gelders Genootschap heeft al een erfadvies opgesteld voor de nieuwe situatie aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk. Dit advies geeft aan hoe de erfinrichting kan worden ingepast in de omgeving en het landschap.

Het aangrenzende bosgebied ten zuiden en westen van het plangebied behoort tot het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Afbeelding 2.1 en 2.2 laten dit zien. Hoewel de inrichting van de onderzoekslocatie overwegend cultureel en intensief is én in gebruik afwijkt van het aangrenzende natuurgebied, zijn deze twee dusdanig met elkaar verbonden dat er mogelijk sprake is van wederzijdse beïnvloeding. Daarom is een uitgebreide inschatting gemaakt van de gevolgen van het initiatief.

Afb. 2.1: Ligging projectgebied ten opzichte van onderdelen van het Gelders Natuurnetwerk, te weten GNN (groen) en GO (lichtgroen). De locatie van plangebied ligt buiten de begrenzing (rood kader). Bron Synbiosys.alterra.nl.

Afb. 2.2: Ligging projectgebied ten opzichte van onderdelen Natura 2000-gebied Veluwe (groene aanduiding). Bron Synbiosys.alterra.nl.

Het Natura 2000-gebied Veluwe (landelijk gebiedsnummer 57) omvat het Vogelrichtlijngebied Veluwe en het Habitatrichtlijngebied Veluwe. Het is onderdeel van het samenhangende Europees ecologisch netwerk. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen, habitats van soorten en de leefgebieden van vogels in een gunstige staat van instandhouding behouden of, in voorkomend geval, herstellen. Beschrijvingen van habitattypen en (vogel)soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 profielendocument (2008). De inhoud van deze beschrijvingen zijn de basis voor de onderstaande beoordelingen.

2.2 Effecten op Natura 2000-gebied Veluwe (voortoets)

Aan de hand van onderstaande verkennende toets (de zogenaamde “voortoets”) is beoordeeld of de verschillende aspecten van de uitbreiding van invloed zijn op natura 2000-gebied Veluwe. Veel van de mogelijke effecten zullen alleen optreden tijdens de werkzaamheden ofwel sloop- en realisatiefase. Voor de oude stal wordt één woning bijgebouwd met een bijgebouw. Dit betekent dat de agrarische bestemming beëindigd zal worden. Het aandeel bebouwde oppervlakte zal afnemen. Het stoppen van de agrarische bedrijvigheid is voor wat betreft negatieve externe effecten op lange termijn gunstig. Er zal minder trilling en geluid aanwezig zijn. Ook zal vanwege het gewijzigde gebruik de stikstofuitstoot minder zijn na de realisatie.

2.2.1 Aanwezigheid van habitats, habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten

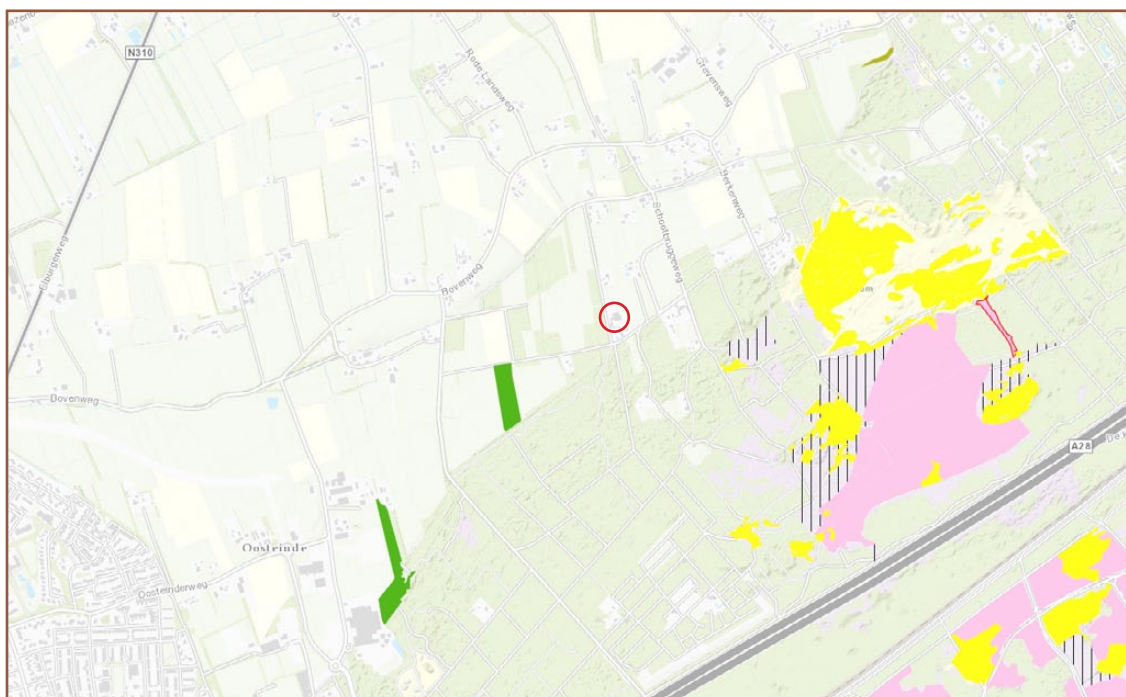
Het Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen voor de instandhouding van bepaalde natuurwaarden die van internationaal belang zijn. De voor de Veluwe kwalificerende natuurwaarden betreffen habitats, habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten zoals opgenomen in de Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de instandhoudingsdoelstellingen van het gehele Natura 2000-gebied. Hieronder volgt een beschrijving:

1. Habitats

Binnen een kilometer van het plangebied liggen vier aangewezen habitattypen (zie afb. 5.3). Het gaat om habitattypen Beuken-eikenbossen met hultst, Zandverstuivingen, Stuifzanden met struikhei en Droge heiden.

Er is weinig binding tussen het onderzoeksterrein en de aangewezen habitattypen. Het tussenliggende bosgebied bestaat uit een slecht onderhouden bos met veel verschillende soorten zoals Grove den, Amerikaanse eik, Zomereik en Beuk dat niet als een kwalificerend habitatype in aanmerking komt. Gekwalificeerde bos-habitattypen komen wel in de omgeving voor (Beuken-eikenbossen) maar liggen niet binnen de invloedssfeer van het plangebied.

Het onderzoeksterrein en het aangrenzende bosgebied bestaat enkel uit droge milieus. Er liggen geen watergebonden habitattypen binnen de invloedssfeer van het plangebied.

Afb. 2.3: Kaart Habitattypen in het Natura 2000-gebied Veluwe in de omgeving van de Kuijlmansweg 2.

Groen= Beuken-eikenbossen met hulst, Geel= Zandverstuiving, Zwarte arcering= Stuifzandheiden met struikheide, Roze= Droge heiden. Het plangebied is omcirkeld met rood kader.

Kernopgave		Omschrijving
5.01	Waterplanten	Verbetering waterkwaliteit en morfodynamiek, inclusief toestroom van grondwater, t.b.v. beken en riviertjes met waterplanten (waterranonkels) H3260_A en soorten als drijvende waterweegbree H1831.
6.03	Zure vennen	Kwaliteitsverbetering van zure vennen H3160.
6.04	Veentjes	Kwaliteitsverbetering van actieve hoogvenen (heideveentjes) H7110_B in heideterreinen en bossen.
6.08	Structuurrijke droge heide	Vergroting areaal stuifzandheiden met struikheide H2310, binnenlandse kraaiheidebegroeiingen H2320, droge heiden H4030 en zandverstuivingen H2330 én verbeteren van de kwaliteit door vergroting van de variatie in structuur en ontwikkeling van geleidelijke overgangen met bos, mede t.b.v. vogelsoorten als duinpieper A255, nachtzwaluw A224, draaihal A233 en tapuit A277.
6.09	Intern verbinden	Verbinden heide- en stuifzandencomplexen met oog op fauna.
6.12	Stuifzandlandschappen	Vergroting areaal gevarieerde zandverstuivingen H2330 met overgangen naar droge heiden en open bossen: Veluwe (57), Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (131), Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27). Mede als leefgebied van de draaihal A233, tapuit A277, duinpieper A255 en nachtzwaluw A224.
6.13	Oude eikenbossen	Behoud areaal oude eikenbossen (H9190, m.n. strubbebossen) en verbeteren kwaliteit, ook als habitat voor vliegend hert H1083.

Afb. 2.4: Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Veluwe.

Habitatsoort	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie
H1042- Gevlekte witsnuitlibel	Uitbreiding	Uitbreiding	Uitbreiding
H1083- Vliegend hert	Uitbreiding	Uitbreiding	Uitbreiding
H1096- Beekprik	Uitbreiding	Uitbreiding	Uitbreiding
H1163- Rivierdonderpad	Uitbreiding	Behoud	Uitbreiding
H1166 - Kamsalamander	Behoud	Behoud	Behoud
H1318 - Meervleermuis	Behoud	Behoud	Behoud
H1831 - Drijvende waterweegbree	Behoud	Behoud	Behoud

Afb. 2.5: Habitatdoelstellingen Natura 2000-gebied Veluwe.

Broedvogelsoorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie
A072- Wespandief	Gunstig	Behoud	Behoud
A224- Nachtzwaluw	Matig gunstig	Behoud	Behoud
A229- IJsvogel	Gunstig	Behoud	Behoud
A233- Draaihals	Zeer ongunstig	Uitbreiding	Uitbreiding
A236- Zwarte Specht	Gunstig	Behoud	Behoud
A246- Boomleeuwerik	Gunstig	Behoud	Behoud
A255- Duinpieper	Zeer ongunstig	Uitbreiding	Uitbreiding
A276- Roodborsttapuit	Gunstig	Behoud	Behoud
A277- Tappuit	Zeer ongunstig	Uitbreiding	Uitbreiding
A338- Grauwe Klauwier	Zeer ongunstig	Uitbreiding	Uitbreiding

Afb. 2.6: Broedvogeldoelstellingen Natura 2000-gebied Veluwe.

Ook is er geen duidelijke verbinding aanwezig tussen het plangebied en de droge habitattypen zoals de Stuifzandheiden met struikhei en Zandverstuivingen. De gemengde bossen rondom het plangebied vormen geen echte verbindingen. Deze habitattypen zijn wel gevoelig voor stikstofdepositie. Mogelijk is er sprake van een tijdelijke verandering in stikstofuitstoot tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden, bijvoorbeeld door aan- en afvoer van materialen en ingrepen op het terrein (grondverzet). Dit zal echter een beperkte toename zijn. Doordat er voorheen veel gereden is met groot materieel dat nodig was voor de agrarische bedrijfsvoering was er al veel stikstofuitstoot aanwezig. Deze bedrijfsvoering is momenteel gestopt waardoor ook de stikstofuitstoot is verminderd. Echter kan alleen een Aerius berekening bepalen of deze stikstofuitstoot daadwerkelijk niet de grenswaarde overschrijdt en dus niet meldings- of vergunningplicht. Omdat het hier over zo'n beperkte tijdelijke verandering gaat is alleen in de aanlegfase is een goede afstemming met gemeente en omgevingsdienst noodzakelijk om te bepalen welke vervolgstappen er genomen dienen te worden. Zeker in combinatie met het huidige stilliggen van de stikstofberekeningstool.

De stikstofuitstoot en -depositie zal in de gebruiksfase lager zijn dan in de referentiesituatie. Een agrarische bedrijfsvoering met rundvee leidt immers tot meer stikstofdepositie dan een extra woning. De bestemmingswijziging zal dus zeker geen negatieve effecten hebben op deze stikstofgevoelige habitattypen. Vermesting en verruiging van deze habitattypen door een toename in stikstofdepositie zal niet optreden.

2. Habitatsoorten

Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen voor de instandhouding van gevlekte witsnuitlibel, vliegend hert, beekprik, rivierdonderpad, kamsalamander, meervleermuis en drijvende waterweegbree. De meeste habitatsoorten zijn gebonden aan natte habitats die op of rond het plangebied niet voorkomen. Vliegend hert is in Nederland gebonden aan oude eiken. Het habitat Beuken-eikenbossen met hulst komen in de omgeving voor, maar in de regio is geen populatie van Vliegend hert bekend.

Nadere uitwerking

De gevlekte witsnuitlibel komt tegenwoordig nauwelijks voor op de Veluwe. Slechts in de omgeving Staverden regelmatig waargenomen. Er zijn geen waarnemingen uit omgeving plangebied. Geschikt leefgebied in de vorm van begroeide vennen of poelen ontbreekt. Ook in de omgeving van het plangebied zijn geen poelen aanwezig. Wel op grote afstand, zo'n circa 1,5 km afstand. De gevlekte witsnuitlibel wordt niet verwacht in deze poel. In andere poelen verderop (2 kilometer), is de gevlekte witsnuitlibel wel waargenomen in 2015. De libel zal deze afstand door het bosgebied niet afleggen om het plangebied te gebruiken als mogelijk jachtgebied of migratie. Er wordt ook niet verwacht dat populaties van mogelijk aanwezige kamsalamanders deze afstanden afleggen om op en rondom het plangebied te gebruiken als landhabitat en migratie.

Voor de meervleermuis vormt Nederland een belangrijk onderdeel van het Europese verspreidingsgebied. De Veluwe is met name van belang vanwege massawinterverblijven in bunkers en daarom is de soort aangewezen als doelsoort voor Natura 2000-gebied Veluwe. Uit de omgeving van Nunspeet zijn echter geen verblijfplaatsen van meervleermuizen bekend. In theorie kan de meervleermuis voorkomen in het gebied. De kans hierop lijkt zeer klein gezien het ontbreken van geschikt foerageergebied in de vorm van rivieren, meren of andere relatief grote wateren in de omgeving. De meervleermuis kan het plangebied en de begroeiing gebruiken als vliegroute of foerageergebied. De begroeiing blijft behouden.

Eventuele effecten zullen optreden in de vorm van lichtverstoring. Bij de werkzaamheden dient daarom geen verlichting te worden gebruikt tussen zonsondergang en zonsopkomst. Bij de realisatie van de woning dient spaarzaam te worden omgegaan met buitenverlichting. De verlichting van het huis dient van de boomkromen af gericht te zijn. Deze maatregelen gelden vanuit de zorgplicht overigens ook voor de andere vleermuissoorten die in de omgeving verwacht worden, zie ook de quickscan. Om de nieuwe woning zal een haag worden geplaatst, dit zorgt deels voor het tegen gaan van de lichtverstoring richting het bosgebied aan de westzijde van het plangebied. Wanneer spaarzaam is met licht zal er geen effect optreden op een mogelijke vliegroute en foerageergebied van de meervleermuis.

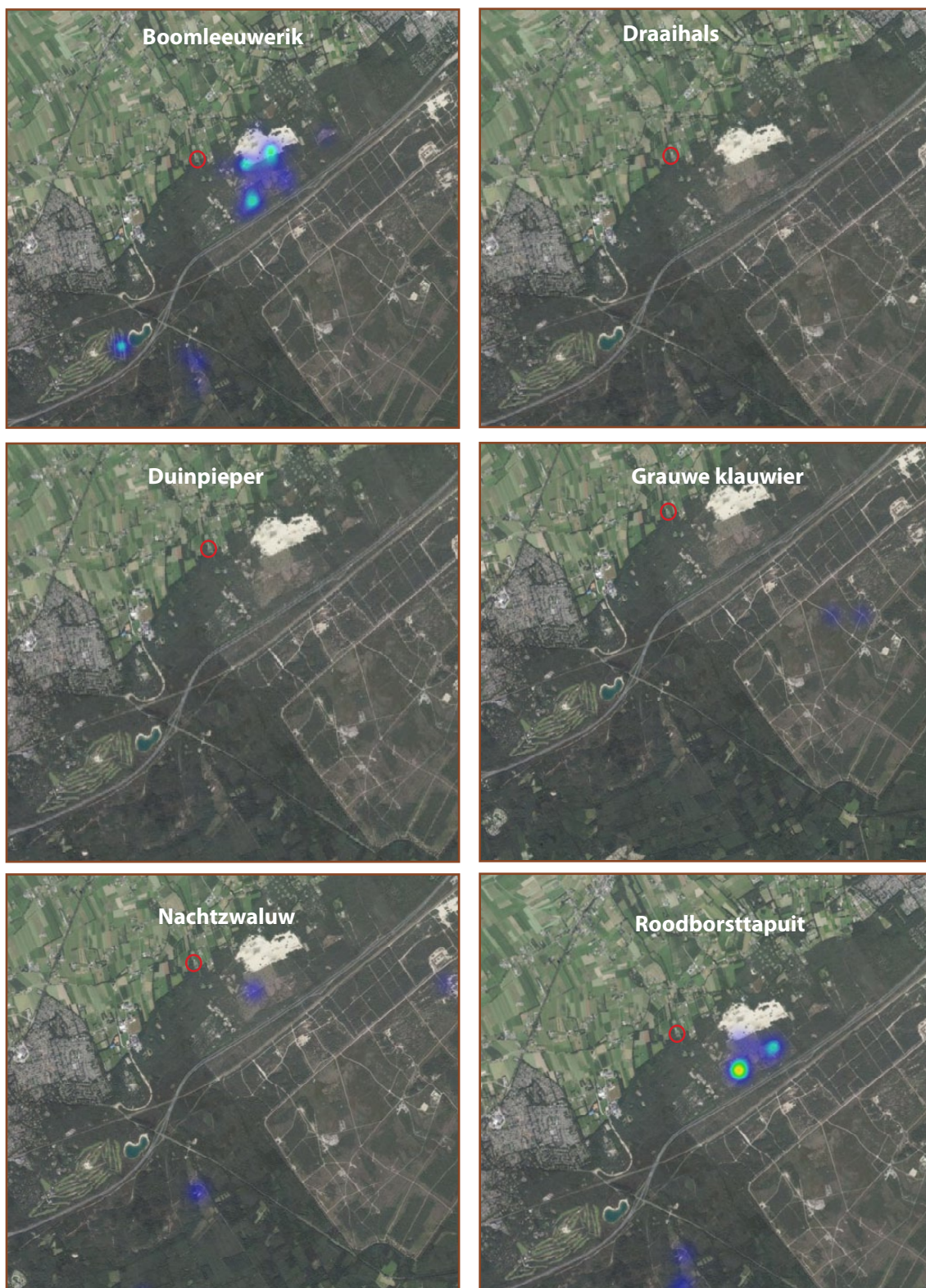
Grote verblijfplaatsen bevinden zich in Harderwijk en Hoog Buurlo, op ruim 15 respectievelijk 20 kilometer afstand van het plangebied. Het is mogelijk dat de randen van de onderzoekslocatie onderdelen zijn van een tot dusverre onbekende migratieroute tussen winterverblijven op de Veluwe en zomer- en kraamverblijfplaatsen rond de randmeren, Markermeer en omstreken.

De noordelijke Veluwe is één van de belangrijkste kerngebieden van het vliegend hert in Nederland. De soort leeft voornamelijk van dood eikenhout. In de omgeving van het plangebied zijn geen échte eikenbossen aanwezig. Wel gemengde bossen met eikenopstanden waar in theorie het vliegend hert wel voor zou kunnen komen. Uit de omgeving van Nunspeet zijn geen echter geen deelpopulaties bekend, zodat de aanwezigheid onwaarschijnlijk is. Afgezien daarvan, wordt er geen opslag verwijderd maar wordt de groenstructuur juist versterkt bij de nieuwe inrichting van het perceel.

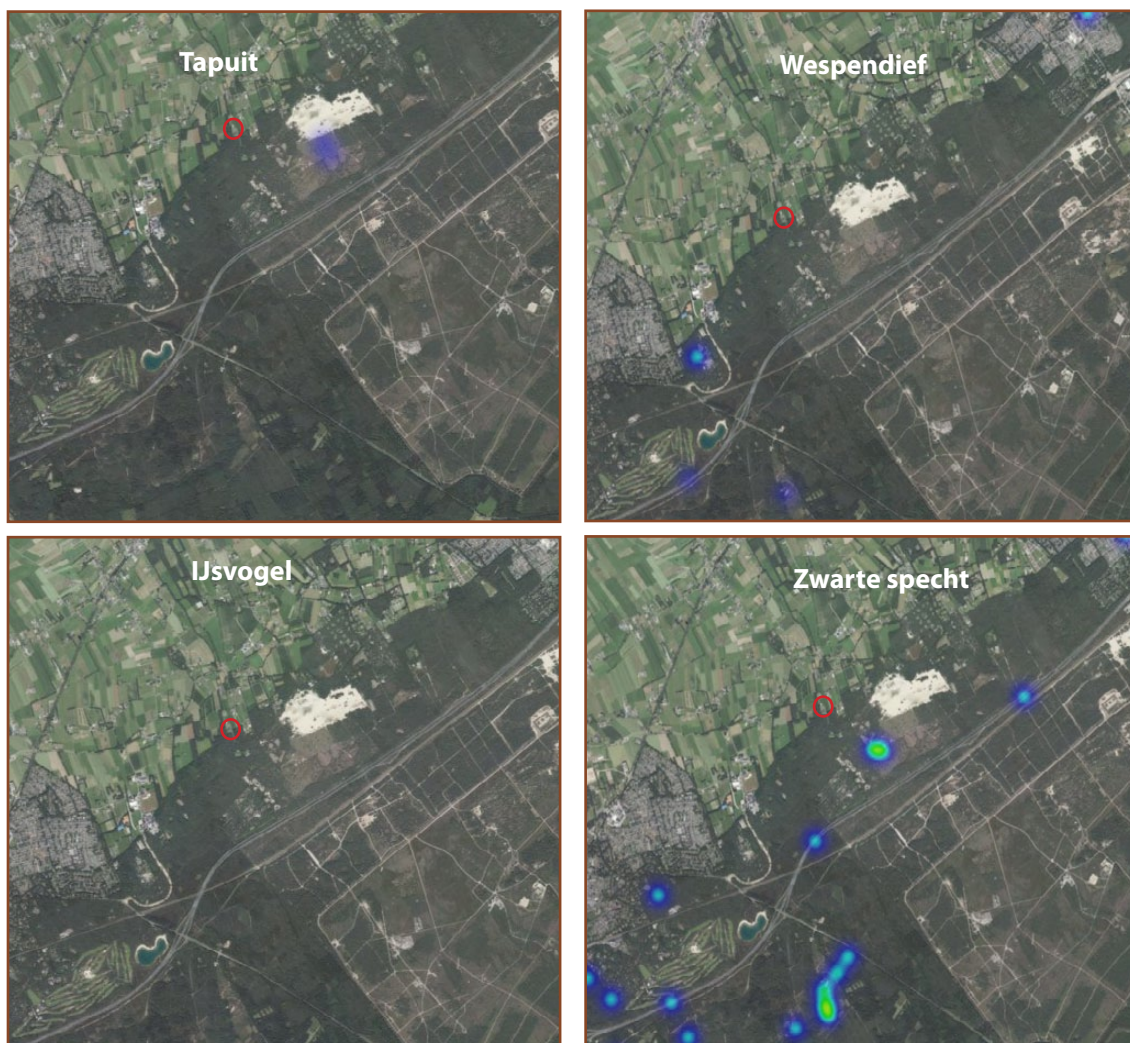
3. Vogelrichtlijnsoorten

Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen voor de instandhouding van ijsvogel, boomleeuwerik, draaihals, duinpieper, grauwe klauwier, nachtzwaluw, roodborsttapuit, tapuit, wespendif en zwarte specht. Alle genoemde soorten worden in de omgeving van de planlocatie waargenomen met uitzondering van draaihals, duinpieper en ijsvogel. Voor deze soorten is in de omgeving van het recreatieterrein geen leefgebied aanwezig. De waarnemingen van de afgelopen drie jaar zijn per soort weergegeven (zie afb. 5.5). Van vele soorten zijn geen broedgevallen aanwezig maar zijn waarschijnlijk waarnemingen gedaan van doortrekkers. Deze soorten zijn de wespendif, tapuit en grauwe klauwier. De waarneming van de nachtzwaluw kan wel een broedgeval zijn aangezien deze moeilijk is waar te nemen.

Van de tapuit en duinpieper zijn de laatste jaren in de betreffende regio de laatste jaren (vrijwel) geen broedgevallen meer vastgesteld.

Afb. 2.7: Kaarten Vogelrichtlijnsoorten van de afgelopen 3 jaar in de nabijheid van het plangebied.

Afb. 2.7 (vervolg): Kaarten Vogelrichtlijnsoorten van de afgelopen 3 jaar in de nabijheid van het plangebied.

Uit de verspreiding blijkt dat de meeste soorten zijn gebonden aan de grotere open en half-open heideterreinen en zandverstuivingen. Wespendif kan in principe overal worden waargenomen omdat deze soort foerageert op wespennesten.

Zwarte specht is gebonden aan opgaande begroeiing en kan in besloten gebied in principe overal worden waargenomen, waarbij de voorkeur uitgaat naar oudere bossen. Voor verschillende soorten is de staat van instandhouding zowel landelijk als op de Veluwe niet gunstig, te weten nachtzwaluw.

De specifieke biotopen die nodig zijn voor de broedvogeldoelsoorten komen niet aangrenzend voor rondom het plangebied. De specifieke biotopen zijn niet gelegen in de invloedssfeer van het plangebied. Aangrenzende bosgebieden kunnen leefgebied zijn van zwarte spechten en wespendifen.

Zwarte specht en wespendif zijn soorten waarvoor grote delen van de Veluwe geschikt en bezet leefgebied vormen. Territoria van beide soorten zijn omvangrijk. Ze zijn matig gevoelig voor geluidsverstoring. Er zijn geen broedgevallen van zwarte specht bekend binnen een straal van 300 meter rond de onderzoekslocatie (bron: waarming.nl). De soort komt wel in de omgeving voor en het bosgebied direct ten zuidwesten van de locatie is geschikt als foerageergebied en is aangemerkt als bezet leefgebied. De zwarte specht is een standvogel en kan jaarrond in de omgeving voorkomen. Het leefgebied van de zwarte specht beslaat, afhankelijk van de geschiktheid, 100-400 hectare. De locatie ligt aan de rand van de Veluwe, dat vrijwel geheel geschikt is als leefgebied waarbij er wel lokaal grote verschillen zijn in de mate van geschiktheid vanwege bijvoorbeeld verstoring en versnippering. Voor de wespendif geldt eveneens dat de omgeving is aangemerkt als bezet leefgebied. Nestlocaties van de wespendif zijn zeer moeilijk te inventariseren. Er zijn geen broedgevallen binnen een straal van 250 meter bekend (bron: waarneming.nl). Nesten van wespendifen worden vooral aangetroffen in hoge naaldbomen, deze ontbreken in de directe omgeving. Wespendifen hebben een zeer groot leefgebied van vele honderden tot wel duizenden hectares waarbinnen gefoerageerd wordt. Het erf zelf is niet geschikt voor wespendifen, grote delen van de directe en wijdere omgeving zijn dat wel. De wespendif verblijft ongeveer vanaf eind april tot en met augustus in Nederland, daarna trekken de vogels weer naar hun zuidelijke overwinteringsgebieden. Samenvattend bevinden zich geen nestlocaties van beide soorten binnen een straal van 300 meter van de bouwlocatie. Tijdens de bouwfase kan in een relatief zeer klein deel van de uitgestrekte territoria van zwarte specht en wespendif verstoring plaatsvinden. Het gaat om enkele hectaren aan de rand van geschikt leefgebied. Ook in de bestaande situatie is er sprake van geluidsbelasting door bijvoorbeeld landbouwactiviteiten en gemotoriseerd verkeer. Doordat er geen werkzaamheden zullen plaatsvinden waar harde geluiden mee gemoeid zijn (zoals heien) is de verstoring gering. De bouwactiviteiten leiden tot een beperkte, tijdelijke toename van geluidsverstoring. De verstoring die optreedt is voor een klein gebied rondom het plangebied, in een straal van circa 100 meter. Het is gezien bovenstaande uitgesloten dat tijdelijke externe geluidsverstoring leidt tot significante effecten op de behoudsdoelstellingen voor omvang en kwaliteit van leefgebied van de zwarte specht en wespendif.

2.2.2 Gevoeligheid (effectenindicator)

Met behulp van de effectenindicator van het Ministerie van LNV zijn de mogelijke storende factoren met betrekking tot de Veluwe in beeld gebracht op basis van de activiteiten woningbouw, weg(verkeer) en landrecreatie. De relevante effecten zijn hieronder uitgewerkt.

1. Oppervlakteverlies:

De terreinwijziging speelt zich af buiten het Natura 2000-gebied. Oppervlakteverlies is -ook indirect- daarom niet aan de orde. Voor de nieuwe woning zal ook geen extra weg worden gerealiseerd waardoor het natuurgebied niet deels wordt aangetast.

2. Versnippering

De terreinwijziging speelt zich af buiten het Natura 2000-gebied. Oppervlakteverlies is -ook indirect- daarom niet aan de orde. Zoals eerder vermeld zal er geen extra weg worden aan gelegd naar de nieuw te realiseren woning. Van versnippering van het natuurgebied zal dus geen sprake zijn.

3/4. Verzuuring en vermesting door stikstof uit de lucht.

De toename van stikstof is zeer beperkt en tijdelijk door de sloop- en bouwwerkzaamheden. De uitstoot van stikstof van het terrein zal na de realisatie lager zijn dan voor de agrarische bestemming. Doordat de agrarische bestemming is stopgezet zijn de koeien verdwenen, hierdoor is de uitstoot in stikstofdepositie gedaald. Verzuuring en vermesting van het Natura2000-gebied zal daarom niet optreden na de realisatie van de terreinwijziging.

7. Verontreiniging

Met de versturende factor verontreiniging bedoelt men de belasting van het Natura 2000-gebied door vervuilende stoffen die normaal gesproken hoogstens in zeer lage concentraties voorkomen zoals zware metalen, PAK's, geneesmiddelen en radio-actieve stoffen. De uitstoot van dergelijke stoffen is uitgesloten op basis van het toekomstige gebruik van het terrein en de omgeving.

8/9. Verdroging/Vernatting

het plangebied bevindt zich in een inrijgingsgebied met een lage grondwaterstand. Voor de aanleg van het terrein zijn geen hydrologische of bodem-technische aanpassingen nodig.

13. Verstoring door geluid

Tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden zal er tijdelijk een verhoging optreden van geluidsverstoring. Echter is dit hedendaags door de bedrijfsvoering ook al enige geluidsverstoring aanwezig. Door de vroegere agrarische bestemming en de huidige houtzagerij op het terrein is de omgeving 'gewend' aan de verstoring. Er wordt dagelijks met groot materieel gereden. Tijdens de werkzaamheden zal dit in geringe mate toenemen. De verstoring is echter niet permanent, de bedrijfsvoering wordt stopgezet waardoor ook de hedendaagse verstoring verdwijnt. Ook vinden, zoals eerder genoemd, geen werkzaamheden plaats waar harde geluiden mee gemoeid gaan, zoals heien. Het geluid dat zal vrijkomen zal gering zijn en in een straal van circa 100 meter hoorbaar zijn. Échte verstoring door geluid zal uitblijven.

14. Verstoring door licht

Tijdens de aanlegfase kan afhankelijk van het seizoen verlichting in de ochtend en avond worden toegepast. Echter dient dit zoveel mogelijk te worden beperkt. De meervleermuis is zeer gevoelig voor licht. Zoals eerder besproken, kan de begroeiing rondom het plangebied onderdeel zijn van een vliegroute of foerageergebied. Hierdoor is het van essentieel belang dat tijdens en na de werkzaamheden er geen licht gericht staat op de boomkronen tijdens de avond/nacht. In 2.2.3 wordt nadere toelichting gegeven over de mogelijke toename van lichtverstoring.

15. Verstoring door trilling

Verstoring door trilling zal gering zijn. Er zal mogelijk een toename plaatsvinden van trilling door tijdelijke sloop- en bouwwerkzaamheden. Veel soorten zijn niet gevoelig voor een (tijdelijke) toename van trilling. Van de mogelijk voorkomende soorten is alleen de meervleermuis gevoelig voor een toename van verstoring door trilling. Mogelijke winterverblijven zijn niet aanwezig in en rondom het plangebied waardoor negatieve effecten op een winterverblijf is uitgesloten. Daarnaast worden zomerverblijven niet verwacht in de omgeving van het plangebied. Verstoring door trilling zal niet optreden voor de doelsoorten van het Natura 2000-gebied.

16. Optische verstoring

Momenteel is er een agrarisch bedrijf gevestigd met een grote stal en bijgebouwen. Na de werkzaamheden zal deze stal verdwenen zijn en zal er een woning zijn gevestigd dat geheel is ingepast in de omgeving. Gelders Genootschap heeft een plan opgesteld om het plangebied in het landschap in te passen door een speciale bouwstijl van de woning, hagen en groenstructuren. De optische verstoring van het plangebied zal na de realisatie alleen maar verbeterd zijn. Ook staat het plangebied momenteel niet in verbinding met de habitatoorten van het natuurgebied. Om het plangebied is een gemengd bos aanwezig dat niet als een habitattypen kan worden gekwalificeerd. Door de combinatie van de afwezige verbinding en de huidige inrichting van het perceel zal optische verstoring niet optreden.

17. Verstoring door mechanische effecten

Deze verstoring zal niet optreden. De bouw van de woning kan zorgen voor een minimale toename van recreatie en betreding van het natuurgebied. Dit omvat echter alleen de toename door de bewoners van de nieuwe woning en mogelijk kennissen en/of familie. Deze toename is relatief gezien zo minimaal dat er geen significant effect zal ontstaan door verstoring door mechanische effecten.

18. Verandering in populatiedynamiek

Een direct effect van de bestemmingswijziging en de werkzaamheden op de populatiedynamiek van soorten door significante sterfte is uit te sluiten. Het plangebied bevindt zich buiten het leefgebied. Ook zullen geen individuen worden geschaad of gedood. Wijzigingen -ook indirect- in de populatiedynamiek treden niet op.

Afb. 10 Maatregelenkaart lichtverstoreng.

- Mogelijke vliegrouete/
foerageer-gebied
- Mogelijke lichtverstoreng
- Spaarzaam zijn met licht
binnen dit gebied

2.2.3 Nadere analyse lichtverstoring effecten

Er wordt niet verwacht dat er verstoring zal optreden tijdens de werkzaamheden. In de nachtelijke uren zal niet gewerkt worden waardoor niet gewerkt wordt in de actieve periode van de vleermuizen. De bouwlampen dienen dan ook in de nachtelijke uren uit te zijn of niet gericht op de boomkronen. Om lichtverstoring helemaal uit te sluiten is het verstandig om de werkzaamheden uit te voeren tijdens de winterslaap van de vleermuizen. De weg naar de woning toe wordt momenteel al gebruikt, er zal dus geen verdere verstoring optreden door autolampen naar de nieuwe woning. Echter treedt er mogelijk wel verstoring op in de gebruiksfase door de realisatie van de woning. Het gaat om verstoring van vleermuizen die mogelijk langs de bomenrij foerageren of deze als route gebruiken. Deze verstoring kan eenvoudig worden voorkomen door spaarzaam te zijn met verlichting of aangepaste armaturen te gebruiken. Er is een inrichtingsplan opgesteld die voorziet in verdere afscherming van het Natura 2000-gebied en afscherming voor lichtverstoring. De combinatie van spaarzaam zijn met licht en de afscherming door de terreininrichting zorgt voor het voorkomen van lichtverstoring op de meervleermuis. Indien hiervan wordt afgeweken is verder onderzoek op de effecten door licht noodzakelijk.

2.2.4 Benodigde maatregelen

1. Tijdens de realisatiefase dient geen verlichting (bouwlampen) te worden gebruikt tijdens de nachtelijke uren. Wanneer deze wel gebruikt worden dienen speciale afschermende armaturen of zogehete 'vleermuisvriendelijke verlichting' te worden toegepast zodat lichtverstoring richting de boomkronen voorkomen wordt.
2. Bij de realisatie van de woning dient verantwoord te worden omgegaan met licht. Ten alle tijde dient verlichting richting de boomkronen te worden voorkomen om effecten op vleermuissoorten (waaronder meervleermuis) tegen te gaan. Dit betekent dat aan de westzijde van de woning de verlichting dient te worden geminimaliseerd. Wanneer er verlichting geplaatst wordt dienen deze te worden voorzien van afschermende armaturen of 'vleermuisvriendelijk' te zijn. Lage verlichting voor eventuele paden is toegestaan zonder verdere maatregelen. Omdat de kans op aanwezigheid van meervleermuis zeer klein is betreft dit vooral een maatregel in het kader van de algemene zorgplicht voor het onderdeel "soortbescherming" uit de Wet natuurbescherming.

2.3 Effecten op Gelders Natuurnetwerk

Het plangebied ligt buiten het Gelders natuurnetwerk maar grenst wel aan het GNN, deelgebied 'Noordrand Veluwe'. Mogelijk hebben de werkzaamheden effecten op de kernkwaliteiten van de GNN.

Kernkwaliteiten GNN 'Noordrand Veluwe':

- Gradiënt Veluwe - Randmeren: droog - nat, voedselarm - voedselrijk, gesloten - open; kwel uit de Veluwe
- onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe
- onderdeel van Natura 2000-gebied Veluwe met de bijbehorende habitats en soorten
- evz Hierdensche Beek als laaglandbeek en als poort tussen de Veluwe en Flevoland
- andere verbindingen naar de Randmeerkust: m.n. bij de landgoederen: Wessinge, Zwaluwenburg, Mullegen, Oldhorst, IJsselvliet
- leefgebied das en steenuil
- kleinere beken
- landgoederen in de gradiënt
- kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels en graslanden
- lintbebouwing parallel aan de hoogtelijnen (dekzandruggen)
- vroeg-Middeleeuwse ontginningen bij Doornspijk en Wessinge
- gave ontwaterings- en ontsluitingspatronen
- alle door de Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

3

CONCLUSIES GEBIEDSBESCHERMING

De werkzaamheden kunnen leiden tot effect op de kernkwaliteiten van het GNN door de verstoring van het leefgebied van de das rondom het projectgebied. Mogelijk komen er dassenburchten voor in het bosgebied. Wanneer er gesloopt en gebouwd wordt komt er geluid en trillingen vrij. Echter is het hedendaags ook al veel bedrijfsvoering door de zagerij. Het wordt daarom niet verwacht dat de werkzaamheden de das zullen verstoren of verjagen.

De werkzaamheden leiden tot een tijdelijke beperkte verhoging van de stikstofdepositie van het plangebied. Hierdoor zullen waarschijnlijk de habitattypen van het GNN en Natura2000 niet voedselrijker worden en niet in gevaar komen. Immers was er voor de vroegere agrarische bedrijfsvoering ook groot materieel nodig dat ook gepaard ging met veel stikstofuitstoot. Door het stoppen van de agrarische bedrijfsvoering is de stikstofdepositie al verminderd waardoor de tijdelijke verandering beperkt zal zijn ten opzichte van de vroegere stikstofuitstoot. De agrarische bestemming wordt omgezet naar wonen. Een woning stoot minder stikstof uit dan een veeteeltbedrijf. Daarom wordt verwacht dat op lange termijn de stikstof depositie zal verbeteren. De werkzaamheden en de ontwikkelingen hebben op de overige kernkwaliteiten geen invloed. Omdat het hier over zo'n beperkte en tijdelijke verandering in stikstofuitstoot gaat dient er goed overleg plaats te vinden tussen de initiatiefnemer en de omgevingsdienst/gemeente. Een Aerius berekening lijkt overbodig, zeker nu nog geen duidelijkheid bekend is over het vervolg van deze rekentool.

Conclusies en advies:

1. De voorgenomen activiteit leidt niet tot een effect op het aangrenzende Natura 2000-gebied Veluwe. Om te waarborgen dat er geen negatief effect zal optreden zijn er een aantal zaken van belang. Zo dienen de werkzaamheden in de juiste periode te worden uitgevoerd. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van vogels en de active periode van vleermuizen. De geschikte periode om de sloop- en bouwwerkzaamheden uit te voeren is van 15 oktober-15 maart.

Ook dient spaarzaam te zijn met licht, speciale armaturen of vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen om negatieve effecten op een mogelijke vliegroute of foerageergebied van de meervleermuis en andere vleermuissoorten te voorkomen. Dit dient ook te worden nagestreeft vanuit de zorgplicht.

- 2 De voorgenomen uitbreiding leidt niet tot aantasting van de kernkwaliteiten, waarden en ontwikkelingsdoelen van het Gelders Natuurwetwerk.

7.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

7.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk** (hierna **GNN**) en de **Groene Ontwikkelingszone** (hierna **GO**) komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De GO bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de GO liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van GNN en GO worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

7.3 Soortenbescherming

Onder de Wet Natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de WNb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

7.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.